

RTU studiju kurss "Dzimtās valodas stilistika"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	DE0519
Nosaukums	Dzimtās valodas stilistika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles; Brīvās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Jurijs Hramovs - Doktors, Vadošais pētnieks
Mācībspēks	Oksana Ivanova - Doktors, Docents (praktiskais) Tatjana Kelebeka - Doktors, Docents Ārija Paula - Vecākais pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	2 daļas, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, RU
Anotācija	Studiju kurss sniedz priekšstatu par dzimtās valodas ekspresīvās izteiksmes iespējām un līdzekļiem, dažādiem stiliem, kā arī atšķirīgiem tekstu veidiem. Studiju kursa ietvaros studenti tiek padziļināti iepazīstināti ar mūsdienu stilistikas problēmjautājumiem, dzimtās valodas normām un galvenajām attīstības tendencēm. Studenti apgūst sarunvalodas, zinātniskā, lietišķā, publicistiskā un daiļliteratūras stila ekstralingvistiskās un intralingvistiskās iezīmes. Nodarbību laikā studenti mācās analizēt, rediģēt, tulkot un radīt tekstus, ievērojot to žanra un stila piederību.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir uzlabot studentu prasmi ievērot standartvalodas normas savā runā, pilnveidot zināšanas par dzimtās valodas funkcionālo stilu sistēmu un prasmi radīt stilistiski korektu tekstu. Studiju kursa uzdevumi: - atklāt mūsdienu stilistikas pamatjēdzienu saturu; - raksturot mūsdienu dzimtās valodas funkcionālo stilu sistēmu, attīstīt studējošo dažādu stilu tekstu stilistiskās analīzes prasmes; - attīstīt studējošo stilistiski pareizu tekstu veidošanas prasmes.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studenti patstāvīgi piedalās dažādās studiju kursa saturam atbilstošās aktualitātēs, iesaistās semināros un diskusijās ārpus studiju kursa nodarbībām; patstāvīgi vāc un analizē lingvistisko materiālu; lasa teorētisko un nozaru literatūru; izmantojot kursā apgūtās zināšanas, veido prezentācijas un referātus; tulko dažāda veida tekstus, ievērojot dzimtās valodas stilistiskās normas.

Literatūra	Obligātā. / Obligatory: Auziņa, Inese,. Latviešu valodas gramatika : sintakse : pārskats par vārdu savienojumu, teikuma un teksta sintaksi tabulās un shēmās /Inese Auziņa. Rīga : Zvaigzne ABC, c2014 (Poligrāfists), 23 lpp. : tab., sh. ; 29 cm. Latviešu valodas gramatika / [autori: Ilze Auziņa ... u.c. ; recenzenti: Trevors Gārts Fennels ... u.c. ; sagatavota Dainas Nītiņas (līdz 2012) un Jura Grigorjeva (no 2012) vadībā]. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015 (Jelgavas tipogrāfija), 1022, [1] lpp. : il. ; tab. ; 25 cm. Nītiņa, Daina,. Valsts valodas kvalitāte / Daina Nītiņa ; Valsts valodas aģentūra. Rīga : Valsts valodas aģentūra, 2004 (Madonas poligrāfists), 74 lpp. ; 21 cm. Zinātniskās darbības metodoloģija : starpdisciplināra perspektīva : kolektīvā monogrāfija /K. Mārtinsones un A. Piperes zinātniskajā redakcijā ; recenzenti: Dr.habil.oec. Baiba Rīvža, Ph.D. Juris Dragūns, Dr.med. Ieva Reine ; literārā redaktore Inta Rozenvalde ; vāka mākslinieks Modris Brasliņš ; Rīgas Stradiņa universitāte., 607 lpp. : ilustrācijas, portreti, shēmas, tabulas ; 25 cm Nītiņa, Daina,. Moderna cilvēka valoda / Daina Nītiņa ; Valsts valodas aģentūra. Rīga : Valsts valodas aģentūra, 2004., 112 lpp. ; 21 cm. Veģe, Dagmāra.. Leksikoloģija un stilistika : uzd. individuālajam un grupu darbam pamatskolā un vidusskolā /Dagmāra Veģe. Rīga : Zvaigzne ABC, 2005., 79 lpp. ; tab. ; 20 cm. Liepa, Dite,. Latvijas preses valoda valstiskās neatkarības atjaunošanas un nostiprināšanas procesā: sociolingvistiskais aspekts = The language used in the printed media during the restoration and consolidation of independence in Latvia: the sociolinguistic aspect : promocijas darba kopsavilkums filoloģijas doktora grāda iegūšanai valodniecības zinātņu nozarē vispārīgās valodniecības apakšnozarē /Dite Liepa ; [zinātniskā vadītāja Ina Druviete] ; Latvijas Universitāte. Humanitāro zinātņu fakultāte. Rīga : Latvijas Universitāte, 2010., 85 lpp. ; 21 cm. Голуб И. Б. . Стилистика русского языка. Москва: Издательство Юрайт, 2019. Горшков А. И. . Русская стилистика. Стилистика текста и функциональная стилистика. Москва: АСТ: Астрель, 2006. Дроняева Т. С., Клушина Н. И., Бирюкова И. В. . Стилистика современного русского языка : практикум. Москва: Издательство "ФЛИНТА", 2017. Papildu. / Additional: Skujiņa, Valentīna,. Latviešu valoda lietišķajos rakstos : pareizrakstība, saīsinājumi, teksta izveide, palīgvārdi, adrese, pieturzīmes, vēstules, dokumenti /Valentīna Skujiņa. Rīga : Zvaigzne ABC, c2014 (Poligrāfists), 110, [2] lpp. : tab. ; 27 cm. Markus, Dace,. Ievads runas un rakstu kultūrā / Dace Markus, Anna Vulāne ; recenzente Dr.paed. Elita Stikute ; vāka dizainu veidojusi Baiba Lazdiņa ; Latvijas Universitāte. Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte., 63 lpp. : karte, tabulas ; 30 cm. Розенталь Д. Э. . Справочник по русскому языку. Практическая стилистика. Москва, 2001. Басовская Е. Н. . Стилистика и литературное редактирование. Москва: Издательство Юрайт, 2019. Valoda: nozīme un forma = Language: meaning and form /Latvijas Universitāte. Humanitāro zinātņu fakultāte. Latviešu un vispārīgās valodniecības katedra ; [krājuma sastādītājas un atbildīgās redaktors Ilze Lokmane un Andra Kalnača]. Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2009-, sēj. : diagrammas, ilustrācijas, tabulas ; 24 cm.
Nepieciešamās priekšzināšanas	C1 līmeņa dzimtās valodas zināšanas saskaņā ar EKVP.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Stilistikas priekšmets un uzdevumi. Stilistikas pamatkategorijas un jēdzieni.	2	4	0	0
Mūsdienu dzimtās valodas stilu sistēmas attīstības īpatnības.	2	4	0	0
Dzimtās valodas stilistiskie resursi. Fonētiskā stilistika. Vārddarināšanas stilistika. Morfoloģiskā stilistika.	2	4	0	0
Dzimtās valodas stilistiskie resursi. Leksiskā stilistika. Sintaktiskā stilistika.	4	6	0	0
Dzimtās valodas funkcionālā stilistika. Lietišķais stils (darījumu tekstu valoda).	2	4	0	0
Dzimtās valodas funkcionālā stilistika. Zinātniskais stils. Daiļliteratūras stils funkcionālo stilu sistēmā.	4	6	0	0
Dzimtās valodas funkcionālā stilistika. Publicistikas stils. Sarunvaloda funkcionālajā skatījumā.	4	6	0	0
Dažādu funkcionālo stilu ekstralingvistiskais un lingvistiskais raksturojums.	4	6	0	0
Dinamika un tendences funkcionālo stilu jomā.	4	6	0	0
Eifēmismi un disfēmismi mūsdienu dzimtajā valodā. Elektroniskās vides valodas īpatnības.	2	4	0	0
Standartvaloda, dialekts, slengs.	4	6	0	0
Vārdnīcas un normatīvās rokasgrāmatas. E-resursi, valodu korpusi.	8	12	0	0
Praktiskā materiāla patstāvīga vākšana un analīze (prezentācijas, referāti).	14	18	0	0
Pārbaudes darbi.	8	12	0	0
Kopā:	64	98	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj izziņāt mūsdienu stilistikas problēmas un īpatnības, spēj lietot valodas stilistiskos resursus dažādās saziņas situācijās.	Metodes: dalība diskusijās. Studenti demonstrē izpratni par mūsdienu stilistikas problēmām un īpatnībām.
Spēj diferencēt funkcionālos stilus un analizēt to valodas īpatnības.	Metodes: pārbaudes darbi, eksāmens. Studenti prasmīgi izmanto valodas stilistiskos resursus dažādās saziņas situācijās.

Spēj demonstrēt visaptverošas zināšanas par praktiskā materiāla vākšanu un tā interpretāciju.	Metodes: pārbaudes darbi, prezentācijas, referāti. Studenti lietpratīgi izmanto leksikogrāfijas avotus.
Spēj rediģēt, veidot un tulkot tekstu atbilstoši dzimtās valodas stilistiskajām normām.	Metodes: pārbaudes darbi, eksāmens. Studenti demonstrē izpratni par teksta funkcionāli stilistisko analīzi, rediģēšanu un jauna teksta radīšanas kritērijiem dažādās saziņas situācijās.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Diskusijas	10
Pārbaudes darbi	20
Prezentācijas, referāti	20
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*			*	
2.	3.0	16.0	16.0	0.0		*			*	